

Kund

Namn	Personbeteckning/FO-nummer	Kundbeteckning/Asteribeteckning (obligatorisk)
Utdelningsadress	Postnummer	Postanstalt
Telefonnummer, hem	Telefonnummer, arbete	E-postadress
LEI-kod		

Genom att underteckna detta avtal:

- bekräftar jag att jag har tagit emot Nordeas principer för verkställande av uppdrag och godkänner dem;
- godkänner jag att Nordea Bank Abp kan verkställa uppdraget utanför handelsplatsen, dvs. utanför den reglerade marknaden, den multilaterala handelsplattformen eller den organiserade handelsplattformen;
- godkänner jag att Nordea Bank Abp efter övervägande kan låta bli att publicera mitt uppdrag med limitpris, om det avsevärt avviker från det rådande marknadsläget; och
- godkänner jag att Nordea Bank Abp, ett företag som ingår i samma koncern som banken, en organisation eller stiftelse under Nordea Bank Abp:s bestämmanderätt, en pensionsstiftelse eller pensionskassa i anslutning till dessa eller den egentliga verkställaren av affären kan vara motpart i uppdraget.

Dessutom väljer jag att Nordea Bank Abp kan sända mig uppgifter på ett annat varaktigt sätt än på papper och samtycker till att Nordea Bank Abp kan uppfylla sin allmänna upplysningsplikt enligt lagstiftningen genom att använda elektroniska kommunikationsmedel, såsom webbsidor. Motsvarande information är alltid tillgänglig även på Nordea Bank Abp:s kontor och hos kundtjänsten. Jag meddelar att jag har regelbunden tillgång till internet.

Allmänna villkor för avtal om placeringstjänster

Den kund som undertecknat detta avtal och Nordea Bank Abp ('banken') har kommit överens om följande i fråga om placeringstjänster:

1. Tillämpningsområde

Dessa villkor tillämpas på avtalet om placerings- och sidotjänster mellan kunden och banken. Utöver dessa villkor tillämpas allmänna och särskilda villkor för varje placerings- och sidotjänst på avtalsförhållandet mellan kunden och banken. Ifall det finns motstridigheter mellan dessa avtalsvillkor och det separata avtalet om en placerings- eller sidotjänst tillämpas i första hand villkoren i det separata avtalet.

2. Information om tjänsteleverantören

Namn: Nordea Bank Abp
Adress: Hamnbanegatan 5, 00020 Nordea
FO-nummer: 2858394-9
Hemort: Helsingfors

Det närmast belägna kontoret med kundbetjäning är Broholmmsgatan 12, Helsingfors. Dessutom betjänar Nordea Kundtjänst privatkunder på numret 0200 5000 (vardagar kl. 8 -18). Kontaktuppgifter för andra kontor finns på nordea.fi/sv.

Nordea Bank Abp:s verksamhet övervakas av och som tillståndsmyndighet fungerar:
Europeiska centralbanken (ECB)
Sonnemannstrasse 22,
60314 Frankfurt am Main, Tyskland
tfn +49 69 1344 0
www.ecb.europa.eu

Nordea Bank Abp övervakas inom ramen för sina befogenheter av:
Finansinspektionen
Snellmangsgatan 6, PB 103, 00101 Helsingfors
tfn +358 (0)9 183 51
www.finansinspektionen.fi

Dessutom övervakas Nordea Bank Abp:s verksamhet av konsumentombudsmannen och andra finska myndigheter inom ramen för sina befogenheter.

Banken fungerar som Nordea Livförsäkring Finland Ab:s (nedan Nordea Livförsäkring) ombud och tillhandahåller försäkringar i dess namn och för dess räkning. Banken och Nordea Livförsäkring Finland Ab ingår i Nordeakoncernen.

3. Kundkategorisering

Kunden kategoriseras som placerare till en icke professionell kund, om inte annat föranleds av lag eller om kundkategoriseringen inte på kundens begäran har ändrats.

En icke-professionell kund omfattas av det mest omfattande investerarskyddet, den mest omfattande informations- och utredningsskyldigheten samt de mest omfattande uppförandereglerna vad gäller tillhandahållande av placeringstjänst.

Kunden har enligt lag rätt att skriftligen begära att hans kundkategori ändras ifall kunden anser att förutsättningarna för en professionell kund i hans fall uppfylls. Banken är inte skyldig att gå med på kundens begäran.

Kunden samtycker till att banken i enlighet med sin lagstadgade skyldighet på begäran ger emittenten av värdepappret eller annan som erbjuder värdepappret uppgifter om kundens kundkategorisering för respektive värdepapper.

Närmare uppgifter om kundkategorisering finns på bankens närmaste kontor och på adressen nordea.fi/mifid2.

4. Uppgifter som behövs om kunden

Kunden är skyldig att skriftligt meddela banken ändringar av kunduppgifter utan onödigt dröjsmål. Kunden är skyldig att utan onödigt dröjsmål meddela banken sin skattestatus, alla sina medborgarskap samt, i fråga om företag och organisationer, sin LEI-kod. Banken ansvarar inte för skada som orsakats av att ändrade kunduppgifter inte meddelats till banken i enlighet med detta avtal.

För att banken ska kunna erbjuda kunden produkter och tjänster som motsvarar kundens placeringsmål, förbinder sig kunden att ge banken tillräckliga uppgifter för bedömning av lämpligheten. Dessutom förbinder sig en icke-professionell kund att ge banken tillräckliga uppgifter om sin ekonomiska ställning, sin placeringserfarenhet och sina placeringskunskaper.

5. LEI-kod

Med LEI-kod avses en identifieringskod för företag som är avsedd för att identifiera organisationer som fungerar på finansmarknaden. LEI är en förkortning av engelskans Legal Entity Identifier. Kodens består av 20 tecken och baserar sig på standarden ISO 17442.

Syftet med sporrarna är att förbättra kvaliteten på kundbetjäningen, och de hindrar inte banken från att fullgöra sin skyldighet att agera hederligt, opartiskt och professionellt, i enlighet med sina kunders intressen. Banken är skyldig att se till att värdet på de kvalitetsförbättringar som kunden får är rätt i förhållande till de sporrar som banken har tagit emot.

14. Ändring av avtalsvillkoren

Banken har rätt att ändra villkoren i detta avtal.

Banken meddelar kunden skriftligen, via nätbanken eller annat varaktigt medium om de ändringar av villkoren som ökar kundens skyldigheter eller minskar hans rättigheter. Ändringarna träder i kraft från början av den kalendermånad som närmast följer 30 kalenderdagar efter att meddelandet har sänts eller från att ändringarna har publicerats i bankens nätbank eller ett annat varaktigt medium.

Avtalet fortlöper med det ändrade innehållet, om inte kunden säger upp avtalet senast fem (5) bankdagar innan ändringen träder i kraft.

Om ändringar i priser och avgifter meddelar banken i prislistan.

15. Meddelanden mellan banken och kunden

Kunden skickar banken meddelanden om dessa villkor skriftligen, i bankens nätbank eller på annat överenskommet sätt.

Kunden anses ha fått kännedom om meddelandena som banken skickat och tidsfristen räknas ha börjat, om inte annat påvisas, den sjunde (7) kalenderdagen efter det att meddelandet har postats eller den dag då meddelandet har getts till budet eller meddelandet har publicerats i nätbankstjänsten eller annat varaktigt medium till kännedom för kunden.

Ifall kunden bor stadigvarande utomlands, anses kunden ha fått kännedom om meddelandet inom fjorton (14) kalenderdagar efter det att meddelandet har sänts, om inte annat påvisas.

16. Bankens ansvar och ersättningsskyldighet

Banken svarar för direkt skada som orsakats kunden på grund av bankens fel eller försummelse. Banken svarar inte för indirekt skada, såsom utebliven avkastning. Banken svarar inte heller för skada som orsakats en tredje part.

Banken svarar inte för verksamhetens ekonomiska resultat, skattekonsekvenser eller placeringsrisker.

Dessa villkor begränsar inte kundens rättigheter enligt lagstiftningen avseende värdeandelar och värdepapperskonton, vilka inte kan avtalas bort.

17. Kundens ekonomiska ansvar

Kunden är medveten om de risker som placeringsverksamheten är förknippad med och ansvarar för det ekonomiska resultatet och skattepåföljderna av sin verksamhet och sina placeringsbeslut.

Kunden har detta ansvar oavsett om banken har genomfört lämplighets- eller behörighetsvärderingen av kunden och av det finansiella instrumentet eller om kunden anses ha fått placeringsrådgivning för placeringsbeslutet eller inte.

Kunden är också medveten om att placeringsbeslutet inte enbart kan grunda sig på marknadsföring av och marknadsföringsmaterial för ett finansiellt instrument, utan på uppgifterna om det finansiella instrumentet i sin helhet. Den historiska avkastningen utgör ingen garanti för den framtida utvecklingen.

18. Kundens anmärkningar

Eventuella anmärkningar eller anspråk med anledning av detta avtal ska göras hos banken skriftligen eller genom meddelande i kundposten i bankens nätbank utan dröjsmål och senast inom 30 kalenderdagar från att kunden har mottagit meddelandet om åtgärden. Om inte något annat påvisas, anses Kunden ha fått meddelandet på det sätt som nämns i punkt 15 *Meddelanden mellan banken och kunden*.

Anmärkningarna om placerings- och sidotjänster ska dock göras hos banken eller annan tjänsteleverantör inom den tidsfrist som fastställs i allmänna villkor för det separata avtalet om tjänsten.

Anmärkningarna om enskilda uppdrag som gjorts i placeringsfonder ska skriftligen lämnas till banken utan dröjsmål, dock senast sju (7) kalenderdagar efter att kunden har fått uppgiften om åtgärden som är föremål för anmärkningen.

19. Överstigligt hinder

En avtalspart ansvarar inte för skada som orsakats av ett överstigligt hinder eller av att avtalspartens verksamhet oskäligt försvarats av någon annan motsvarande orsak. Avtalsparten är skyldig att så snart som möjligt skriftligen eller på annat sätt bevisligen meddela den andra avtalsparten om överstigligt hinder som drabbat avtalsparten.

Om ett överstigligt hinder gäller banken kan banken meddela om det i riksomfattande dagstidningar.

20. Insättningsgarantin och skyddet från Ersättningsfonden för investerare

Kundens finansiella tillgångar och instrument i banken omfattas i lagstadgad utsträckning av den insättningsgaranti och det skydd från Ersättningsfonden för investerare som gäller vid var tid.

Ersättningsfonden för investerare betalar högst 20 000 euro i ersättning till icke-professionella investerare om banken inte klarar av sina förpliktelser på grund av bestående betalningssvårigheter.

Skyddet från Ersättningsfonden för investerare omfattar varken fondverksamhet eller fondanknutna försäkringar och insättningar. Ersättningen gäller inte förluster som beror på kursförändringar i värdepapper. Kunden är inte berättigad till en ersättning från Ersättningsfonden för investerare om kunden får ersättning för medlen i fråga från insättningsgarantifonden.

21. Avtalets giltighet

Avtalet gäller tills vidare. Båda parter har rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan. Avtalet upphör dock tidigast då alla kundens separata avtal om placerings- eller sidotjänsten har upphört.

22. Särskilda villkor som gäller personer som bor i Förenta staterna eller annat land med begränsningar

Till personer som bor i Förenta staterna eller motsvarande länder med begränsningar marknadsförs inte placeringar eller erbjuds placeringsrådgivning eller information som kan anses som rådgivning eller uppmaning. De personer som bor i Förenta staterna kan inte teckna fonder eller placeringsförsäkringar.

Om kunden bor i Förenta staterna eller motsvarande länder med begränsningar har banken rätt att begränsa de tjänster som erbjuds enligt detta avtal utan separat meddelande. Banken har rätt att häva avtalet att upphöra omedelbart ifall kunden flyttar till Förenta staterna eller motsvarande länder med begränsningar. Kunden förbinder sig att omedelbart meddela banken om flytt utanför Finland.

23. Överlåtelse av avtal

Banken har rätt att utan kundens samtycke överföra sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till en organisation som ingår i samma koncern som banken.

24. Tillämplig lag och avgörande av tvister

Finsk lag tillämpas på avgörandet av tvister.

Om det mellan avtalsparter uppkommer menings-skiljaktigheter som ansluter sig till avtalet och som inte kan avgöras med förhandlingar avtalsparterna emellan, kan kunden kontakta **bankens kundombudsman**, e-post: palveluasiamies@nordea.fi. Närmare uppgifter om bankens process för kundrespons och sökande av ändring finns tillgängliga på bankens närmaste kontor och adressen nordea.fi/sv.

Kunden kan även kontakta:

Försäkrings- och finansrådgivningen kan hjälpa med att reda ut meningsskiljaktigheter men inte fatta juridiskt bindande beslut. I anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen verkar Försäkringsnämnden, Banknämnden och Investeringsnämnden.

Kontaktuppgifter:

Porkalagatan 1, 00180 Helsingfors, tfn 09-6850 120.

Ytterligare information finns på adressen www.fine.fi/sv.

Investeringsnämnden avger beslutsrekommendationer om meningsskiljaktigheter som har förelagts nämnden av icke-professionella kunder och av tjänsteleverantörer. Nämnden behandlar ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som hänför sig till investerings- och fondtjänster och som avses i lagen om investeringstjänster och lagen om placeringsfonder. Dessutom behandlar nämnden ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som gäller placeringsförsäkringar som avses i lagen om försäkringsavtal. Beslutsrekommendationerna gäller tillämpning av lag, myndighetsbestämmelser, god värdepappersmarknadssed, god försäkringssed och avtalsvillkor samt tjänsteleverantörens agerande. De kan också gälla ersättningens belopp. Investeringsnämnden behandlar inte krav som riktar sig till andra aktörer än värdepappersföretag, fondbolag eller sådana försäkringsgivare som tillhandahåller placeringsförsäkringar.

Kontaktuppgifter:

Porkalagatan 1, 00180 Helsingfors, tfn 09-6850 120.

Ytterligare information finns på adressen www.fine.fi/sv.

Konsumenttvistenämnden kan ge en lösningsrekommendation till en meningsskiljaktighet mellan en konsument och en näringsidkare då meningsskiljaktigheten gäller förvärv av en konsumtionsvara såsom en finansieringstjänst eller som anknyter till ett avtal om konsumentvara. Den behandlar dock inte värdepappersfrågor.

Kontaktuppgifter:

Tavastvägen 3

PB 306, 00531 Helsingfors,

tfn 029 566 5200 (växel).

Ytterligare information finns på adressen www.kuluttajariita.fi/sv.

Tvister till följd av placeringstjänster och -produkter kan även behandlas vid **tingsrätten** på den ort i Finland inom vars domkrets konsumenten är bosatt, i annat fall vid Helsingfors tingsrätt.

Avtalet kan undertecknas på avtalat sätt, antingen skriftligt eller elektroniskt i Nordeas tjänst. Om underskriften är skriftlig har den gjorts enligt följande:

Underskrifter

Ort

Datum

Kundens underskrift och namnförtydligande

Nordea Bank Abp

1. Syftet med riktlinjerna - att alltid uppnå bästa möjliga resultat vid utförandet av kundorder

Dessa riktlinjer beskriver Nordeas rutiner för att uppfylla kravet på bästa utförande av kundorder. Det här är en sammanfattning av Nordeas riktlinjer för orderutförande. <https://www.nordea.se/privat/sparande/viktigt-om-placeringar.html>

Nordea ska på bästa möjliga sätt utföra dina order avseende värdepapper såsom aktier, obligationer, derivat (optioner, terminer och warranter), fondandelar och strukturerade produkter. Detaljerad information om hur order i respektive värdepapperskategori utförs finns i riktlinjernas bilagor.

2. Orderhantering och hur vi uppnår bästa orderutförande

Nordea utför kundorder på bästa möjliga sätt för alla icke-professionella kunder. Här är en sammanfattning av hur det går till:

Nordeas olika metoder

Order läggs på en handelsplats. Som medlem på en handelsplats köper och säljer Nordea värdepapper för kunders räkning. Det finns ingen mellanhand mellan Nordea (som agerar för kundens räkning) och handelsplatsen, och Nordea agerar som ombud för ordern.

Order vidarebefordras till ett annat värdepappersföretag (mäklare) för utförande; Nordea agerar som ombud för ordern. Det här sker när Nordea inte är medlem på den handelsplats där det värdepapper som kunden vill köpa eller sälja är noterat.

Order utförs mot det egna handelslagret. Kundens order utförs direkt mot Nordeas egna handelslager. Nordea är i det här fallet motpart i transaktionen.

Särskilda instruktioner

Om du som kund lämnar särskilda instruktioner till Nordea om hur alla eller vissa order ska utföras, så utför Nordea dem i enlighet med instruktionerna. Det kan innebära att Nordea inte kan vidta alla de åtgärder som banken normalt skulle vidta för att uppnå bästa möjliga resultat.

Prioritering av omständigheter

För icke-professionella kunder är det totalpriset som har största prioritet, och order utförs omedelbart till bästa möjliga pris.

Totalpriset motsvarar priset för aktuellt värdepapper plus eventuella avgifter som du måste betala för orderutförandet, till exempel handelsplatsens avgifter och clearing- och avvecklingsavgifter. Mer information om avgifter hittar du i <https://www.nordea.se/privat/sparande/viktigt-om-placeringar.html>.

Andra omständigheter (snabbhet, sannolikhet för utförande och avveckling, storlek, ordertyp eller liknande) kan prioriteras framför totalpriset endast i den mån de är avgörande för att uppnå bästa möjliga resultat sett till totalpriset.

3. Förbehåll och omständigheter utanför Nordeas rimliga kontroll

I händelse av systemavbrott, systemstörningar eller exceptionella marknadsförhållanden utanför Nordeas rimliga kontroll kan Nordea utföra order på andra handelsplatser eller vidarebefordra order till andra mäklare än de i förteckningen på nordea.com/mifid.

Under sådana omständigheter försöker Nordea alltid uppnå bästa möjliga resultat, oavsett vilken metod Nordea väljer eller just då har tillgång till.

4. Uppföljning, översyn av riktlinjer och rapportering

Riktlinjerna följs upp fortlöpande och de uppdateras minst en gång per år.

Nordea redovisar kvaliteten i och uppgifter om orderutförandet i en särskild rapport som du hittar på vår webbplats.

Finansiella instrument och risker

Det här meddelandet innehåller en allmän beskrivning av karaktären hos och riskerna med de finansiella instrument som omfattas av placeringstjänsten. Beskrivningen innehåller inte alla eventuella risker med de beskrivna finansiella instrumenten.

Det finansiella instrumentets lämplighet ska alltid utvärderas placerarspecifikt. Placeraren ska innan han eller hon fattar placeringsbeslut ta del av villkoren, egenskaperna och skyldigheterna avseende det finansiella instrumentet, så att placeraren förstår riskerna med finansiella instrument och de eventuella konsekvenserna för placerarens ekonomiska ställning. Placeraren ska noga överväga om det finansiella instrumentet lämpar sig för syftet även i föränderliga förhållanden.

Beroende på serviceställe och placeringstjänst finns detta meddelande på finska, svenska och/eller engelska.

Skatter

Placeraren ska fästa särskild uppmärksamhet vid att anskaffning, innehav och överlåtelse av samt eventuell avkastning på finansiella instrument medför skattekonsekvenser.

Placeraren ska själv inhämta tillräcklig skatteinformation före placeringsbeslutet.

Banken ansvarar inte för skattekonsekvenser i anslutning till placering.

Ytterligare information om beskattning: vero.fi.

Risker

Placering och finansiella instrument medför ekonomiska risker. Den förväntade avkastningen kan utebli, och det placerade kapitalet kan gå förlorat. Innan kunden fattar placeringsbeslut ska han eller hon sätta sig in i placeringsmarknaden och olika placeringsalternativ. Kunden ansvarar själv för de ekonomiska konsekvenserna av placeringsbesluten. Den historiska kurs- eller värdeutvecklingen är ingen garanti för den framtida utvecklingen. Placeringar i annan valuta medför risk för valutakursfluktuationer.

Tjänster**1. Huvudegenskaper hos värdeandelskonto, värdepappersförvar och värdepappersförmedling**

Avtal om värdeandelskonto och värdepappersförvar behövs för förvaring och teckning av värdeandelar och värdepapper samt för handel med dem. Aktier noterade på börsen Nasdaq OMX i Helsingfors är i värdeandelsform, liksom största delen av masskuldebrevslånen och vissa optioner. Tjänsten omfattar förutom villkoren för värdeandelskontot och förvaringen de allmänna villkoren för köp- och säljuppdrag för värdepapper samt prislstan. Tjänsten omfattar bland annat betalning av avkastning på de förvarade tillgångarna, meddelanden om bolagshändelser, rapportering av förändringar i tillgångarna och sändning av skatteutskrift. Öppnandet av värdeandelskonto och förvar förutsätter att förvaltningskontot för tjänsten är kundens konto i Nordea Bank Abp. Avtalet om värdeandelskonto och värdepappersförvar kan frånträdas avgiftsfritt. Kunden ska dock betala förvarings- och transaktionsavgifterna för giltighetstiden. Frånträddandet av avtalet förutsätter dessutom att det inte finns tillgångar eller restriktioner för värdeandelskontot/förvaret. Banken förmedlar köp- och säljuppdrag för värdepapper till Nasdaq OMX Helsingfors Börs och vissa andra börser.

2. Huvuddragen i handelstjänsterna

Med handelstjänsterna kan kunden sköta sina besparingar och placeringar samt handla på alla viktiga marknader. För handeln behöver kunden ett värdeandelskonto och någon av bankens tre handelstjänster. Kunden kan välja servicenivån efter sitt behov. Bastjänsten passar kunder som följer upp värdeutvecklingen av sina innehav och ger uppdrag nu och då. Kunder som handlar aktivt och uppskattar aktuell information och omfattande rapporter kan välja en mer omfattande tjänst. De allmänna avtalsvillkoren för tjänster som används med bankkoder tillämpas på handelstjänsterna. Handelstjänsten kan avslutas avgiftsfritt.

Huvudegenskaper hos olika finansiella instrument**1. Masskuldebrevslån**

Masskuldebrevslån är skuldebrev emitterade av stater, kommuner, företag och andra organisationer genom vilka medel lånas av allmänheten, i allmänhet för minst ett år. I regel kan man handla med masskuldebrevslån på andrahandsmarknaden efter emissionen. Masskuldebrevslånen har varierande villkor och egenskaper. Tidtabellen för betalning av räntor och återbetalning av kapitalet fastställs i lånevillkoren. I allmänhet återbetalas det nominella kapitalet på en gång när lånetiden går ut medan ränta betalas årligen.

Indexlån är masskuldebrevslån, där avkastningen beror på värdeutvecklingen av ett i förväg fastställt index enligt lånevillkoren.

Optionslån och konverteringslån är masskuldebrevslån emitterade av aktiebolag på vilka ränta betalas. Optionskuldebrevslån har optionsintyg med vilka innehavaren har rätt att teckna nya aktier i bolaget mot vederlag under en viss tid till ett visst pris, medan kapitalet återbetalas av bolaget. Innehavare av konvertibla skuldebrev har rätt att enligt lånevillkoren byta skuldebrevet mot aktier i bolaget antingen helt eller delvis under en viss tidsperiod. Om detta inte görs återbetalar bolaget kapitalet.

Masskuldebrevet är behäftat med kreditrisk, dvs. risk för att emittenten inte kan betala ränta eller återbetala kapitalet i enlighet med villkoren för skuldebrevet. Dessutom kan masskuldebrevslån vara behäftade med ränterisk, vilket innebär risk för fluktuationer i räntenivån.

Clearingrisk innebär risk för förlust som uppstår mellan parter i anslutning till betalningar och leveranser, om motparten inte kan sköta sina skyldigheter. Utländska masskuldebrevslån kan även vara behäftade med valutarisk.

På andrahandsmarknaden varierar kurserna dvs. värdena på masskuldebrevslån. Det är också möjligt att en daglig andrahandsmarknad inte uppstår för ett masskuldebrevslån.

2. Aktier och depåbevis

Aktier som är föremål för handel kan vara antingen i värdeandels- eller pappersform. I Finland bedrivs offentlig handel på Nasdaq OMX Helsingfors Börs. Kunder kan också köpa utländska aktier varvid handeln och kapitalförvaltningen sker enligt ifrågavarande lands lagstiftning och handelspraxis. Dessa kan betydligt avvika från praxis i Finland, även handeln med och förvaringen av aktierna kan vara dyrare än i Finland. Aktier kan också förvärvas genom teckning i samband med emissioner. Direkta placeringar i aktier förutsätter omfattande kunskap om aktiemarknader och bolag.

Risker med aktieplaceringar är marknadsrisk som beror på variation i aktiekurserna och likviditetsrisk som beror på handelsvolymen.

Aktieägaren exponeras dessutom mot emittentrisk, dvs. risken att förlora det placerade kapitalet om företaget blir insolvent eller försätts i konkurs.

På andrahandsmarknaden varierar aktiekurserna enligt utbud och efterfrågan.

3. Andelar i placeringsfonder

Med en placeringsfond avses en placeringsportfölj som består av flera värdepapper och som ägs av de andelsägare - privatpersoner, företag och andra organisationer - som placerat i fonden. Fondens delar i lika stora fondandelar som ger lika stor rätt till fondens tillgångar. I sin verksamhet följer fonderna både lagstiftningen om fondverksamhet och fondernas stadgar. Placeringsfonderna övervakas av tillsynsmyndigheten i fondens hemland. Tillsynsmyndigheten fastställer fondernas stadgar och övervakar att stadgarna följs. Placeringsinriktningen som fastställs i placeringsfondens stadgar anger de placeringsobjekt i vilka fondens medel kan placeras.

Det finns olika slags fonder, och de kan grovt indelas i ränte-, aktie- och blandfonder. En del fonder, så kallade Exchange Traded Funds (ETF), är noterade som objekt för offentlig handel. De handlas på samma sätt som aktier.

Placeringsfonder förvaltas av ett separat fondbolag, som kan ha flera placeringsfonder. Fondens medel ska förvaras i ett särskilt förvaringsinstitut. Medlen ska förvaras separerat från fondbolagets, de andra placeringsfondernas och förvaringsinstitutets medel.

Fonden kan inte gå i konkurs, men beroende på marknadsläge kan värdet på en fondandel stiga eller sjunka. Placeringsfonderna minskar på marknads- och valutarisken genom att till exempel sprida placeringarna mellan flera placeringsobjekt och/eller marknader. Fondens risknivå beror på fondens placeringsstrategi.

Fonden kan även vara behäftad med likviditetsrisk, dvs. med risk för att det inte går att byta fondandelarna mot kontanter inom den planerade tiden eller till det önskade priset. Dessutom exponeras placeraren mot motpartsrisk. Motpartsrisken gäller särskilt för så kallade syntetiska ETF:er som konstruerats med derivatavtal.

Ta del av fondens placeringsinriktning och risker genom att läsa fondspecifika Basfakta för investerare innan du fattar placeringsbeslut.

4. Optionsbevis

Optionsbevis ger rätt att teckna aktier i ett visst bolag i en viss proportion och till ett visst teckningspris under en begränsad teckningstid, varefter optionsbeviset blir värdelöst. Optionsbevis är behäftade med kursrisk, risk avseende emittentens återbetalningsförmåga och marknadsrisk.

5. Warranter

Warranter är värdepapper som ger innehavaren rätt till en prestation av emittenten enligt villkoren för warranten. Priset på warranten fastställs utifrån värdet på dess referenstillgång (t.ex. aktie eller index). Warranten medför inga andra skyldigheter för köparen än att betala köpesumman för warranten till emittenten eller säljaren. Beroende på villkoren ger en warrant innehavaren rätt till en kontantbetalning enligt referenstillgångens värdeutveckling eller att köpa eller sälja referenstillgången till ett visst pris. Warranterna kan fritt överlåtas på börsen ända tills den offentliga handeln upphör enligt villkoren för warranten. Varje warrants börspost och övriga handelsuppgifter fastställs i de warrantspecifika villkoren. Warrantkontrakt är behäftade med risk för kreditförlust och betalningsdröjsmål på grund av avtalsparternas insolvens. En warrant kan förfalla värdelös under löptiden eller på förfallodagen.

Grunduppgifter om de warranter som noteras på Nasdaq OMX Helsingfors Börs finns på adressen www.nasdaqomxnordic.com.

6. Derivatkontrakt

Med derivatkontrakt avses ett avtal vars värde beror på värdeändringarna i avtalets referenstillgång. Syftet med derivatkontrakt är att skapa ett skydd mot värdeändringar i en referenstillgång eller att dra nytta av ändringarna. Derivatkontrakt är bl.a. optioner, terminer, ränte- och valutaswappar och underliggande optioner och/eller kombinationer av dessa och/eller andra motsvarande avtal. Förändringarna i referenstillgångens värde är behäftade med marknadsrisk. Dessutom kan även marknadshändelser, allmänekonomiska och politiska faktorer samt ändringar i lagstiftningen inverka på derivatkontraktens värde och på belopp, tidpunkt och genomförande av avtalsparternas prestationsskyldighet. Derivat är behäftade med risk för kreditförlust och betalningsdröjsmål på grund av motpartens insolvens.

Derivatens likviditet kan vara föremål för begränsningar.

7. ETC

ETC (Exchange Traded Commodity) är börsnoterade råvaror med vilka man kan bedriva handel på börsen på samma sätt som med aktier. Kursutvecklingen för en ETC följer priset på till exempel den råvara eller råvarukorg som är referenstillgång. Om en ETC är konstruerad av råvaruderivat påverkas kundens totala avkastning även av så kallad rullning av vinster eller förluster. Med rullning avses en åtgärd där en ETC säljer en förfallande råvarufutur för att i stället köpa en råvarufutur som förfaller senare.

Risker med ETC:er är bland annat marknads-, kredit-, valuta- och motpartsrisker. Marknadsrisken anknyter till referenstillgångens prisutveckling, kapitalet kan minska eller i teorin gå helt förlorat om priset på ETC:s underliggande tillgång sjunker. Beroende på placeringsstrategi kan prisförändringen för vissa ETC:er vara större än prisförändringen i den underliggande tillgången. Kreditrisken gäller emittentens återbetalningsförmåga. Emittenten strävar efter att hantera motpartsrisken i anslutning till produkterna med hjälp av olika säkerhetskrav. Valutakursrisken ska beaktas både vad gäller den underliggande tillgångens valuta och noteringsvalutan.

Så kallade Short ETC:er är konstruktioner vars kursutveckling följer referensmarknaden eller -tillgången omvänt dagligen.

Definitioner i anslutning till finansiella instrument:

Emittentrisk

Risk för att emittenten blir insolvent eller försätts i konkurs.

Kreditrisk

Risk för att emittenten inte kan betala ränta eller återbetala kapitalet enligt emissionsvillkoren för det finansiella instrumentet.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risk för fluktuationer i marknadspriset. Marknadsrisk utgörs av ränte-, valuta- och aktierisker eller andra prISRISKER.

Ränterisk

Med ränterisk avses risKEN för fluktuationer i räntenivån. En uppgång i räntenivån sänker värdet på masslån på andrahandsmarknaden medan en nedgång i räntenivån höjer värdet.

Aktierisk

Med aktierisk avses risk för fluktuationer i aktiekursen.

Valutarisk

Med valutarisk avses risk för fluktuationer i valutakurserna.

Motpartsrisk

Risk som främst anknyter till handel utanför börsen och som avser verkställarens förmåga att klara sina skyldigheter (Det här kan bl.a. gälla derivat, ränteplaceringar, strukturerade placeringar och valutahandel.).

Clearingrisk

Risk i anslutning till verkställandet av handeln, dvs. risk för att den avtalade affären inte realiserar antingen för att motparten inte kan leverera värdepappren eller betala köpesumman.